

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.110/21, 74/24 и 16/25) и член 63 став 8 од Законот за решавање на банки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 209/23), Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

О Д Л У К А

**за видовите договори, аранжмани и инструменти коишто се предмет на
заштита при делумни преноси
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 71/25)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со оваа одлука подетално се определуваат видовите договори, аранжмани и инструменти коишто се предмет на заштита кога Народната банка на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) врши пренос на дел од средствата, правата и обврските од банката којашто се решава, од преодната институција или од друштвото за управување со актива на друго лице.

2. Одделни изрази употребени во оваа одлука го имаат следново значење:

2.1. „Секјуритизација“ е трансакцијата со која кредитниот ризик поврзан со одредени референтни изложености се дели на транши кај кои исплатите зависат од наплатите на изложеностите, при што постои субординираност на траншите во покривањето на загубите од тие изложености во текот на животниот век на трансакцијата;

2.2. „Секјуритизација врз основа на вистинска продажба“ е трансакцијата во која референтните изложености распоредени во транши целосно се пренесуваат од билансот на состојба на лицето од кое потекнува трансакцијата (оригинаторот) на друго лице;

2.3. „Синтетичка секјуритизација“ е трансакцијата во која, преку користење сложени структурирани инструменти, кредитниот ризик поврзан со референтните изложености му се пренесува на друго лице, но не и референтните изложености.

На останатите термини коишто се користат во оваа одлука соодветно се применува значењето утврдено со Законот за решавање банки (во натамошниот текст: Законот).

II. ВИДОВИ ДОГОВОРИ, АРАНЖМАНИ И ИНСТРУМЕНТИ

3. Договорите/изјавите за пребивање помеѓу банката којашто се решава и друга договорна страна се сметаат за договори/изјави опфатени во членот 63 став 1 точка 3 од Законот доколку се однесуваат на правата или обврските што произлегуваат од финансиски договори или деривати.

Договорите/изјавите за пребивање помеѓу банката којашто се решава и една или повеќе други договорни страни се сметаат за договори/изјави опфатени во членот 63 став 1 точка 3 од Законот во следниве случаи:

- договорот/изјавата се поврзани со дејноста на другата договорна страна како централна договорна страна; или
- договорот/изјавата се однесуваат на правата или обврските кон платни системи или системи за порамнување хартии од вредност и се поврзани со нивната дејност како платни системи или системи за порамнување хартии од вредност.

Во одредени случаи Народната банка може да одлучи договорите/изјавите за пребивање помеѓу банката којашто се решава и една или повеќе други договорни страни, коишто се однесуваат на правата и обврските што не се наведени во ставовите 1 и 2 на оваа точка, да се сметаат за договори/изјави опфатени во членот 63 став 1 точка 3 од Законот, доколку се признаваат како инструменти за заштита на кредитниот ризик во согласност со регулативата на Народната банка за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот.

4. Договорите за нетирање склучени помеѓу банката којашто се решава и друга договорна страна се сметаат за нетинг аранжмани опфатени во членот 63 став 1 точка 4 од Законот доколку се однесуваат на правата или обврските што произлегуваат од финансиски договори или деривати.

Договорите за нетирање склучени помеѓу банката којашто се решава и една или повеќе други договорни страни се сметаат за нетинг аранжмани опфатени во членот 63 став 1 точка 4 од Законот во следниве случаи:

- аранжманот е поврзан со дејноста на другата договорна страна како централна договорна страна; или
- аранжманот се однесува на правата или обврските кон платни системи или системи за порамнување хартии од вредност и е поврзан со нивната дејност како платни системи или системи за порамнување хартии од вредност.

5. Договорите за структурирано финансирање опфатени во членот 63 став 1 точка 6 од Законот, вклучуваат секјуритизации врз основа на вистинска продажба и синтетички секјуритизации.

Кај секјуритизациите врз основа на вистинска продажба, секоја улога на лицето од кое потекнува трансакцијата во структурата, вклучувајќи ги и наплатата на изложеностите, обезбедувањето каква било форма на заштита од ризик или обезбедувањето ликвидност, ќе се смета како обврска што е дел од договорот за структурирано финансирање.

Кај синтетичките секјуритизации, обезбедувањето/зложното право се смета како право што е дел од договорот за структурирано финансирање само доколку е поврзано со средства што се доволно определени или што можат доволно да се определат во согласност со условите на договорот и применливото законодавство.

III. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе се применува од 13 октомври 2025 година.

**О бр. 02-10864/12
27 март 2025 година
Скопје**

**Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Северна Македонија
д-р Анита Ангеловска-Бежоска**